

PIMM verbetert het psychosociaal welbevinden van de naaste en optimaliseert de relatie met de cliënt

www.databankinterventies.nl/ juli 2018

Doel

Het doel van de interventie is het verbeteren van het psychosociaal welbevinden van de naaste en het optimaliseren van de relatie met de cliënt. Indirect, met name doordat de naaste de situatie beter het hoofd kan bieden, wordt ook verbetering van welbevinden van cliënt de nagestreefd (Oheari et al.2003; Zegwaard et al. 2013).

Doelgroep

De doelgroepen voor de PIMM- interventie zijn partners, kinderen, broers, zussen, ouders, vrienden en anderen – de zogenaamde mantelzorgers-, van (oudere) volwassenen met ernstige langdurige psychiatrische problematiek zoals een depressie, een bipolaire stoornis, schizofrenie, een persoonlijkheidsstoornis of een angststoornis. In eerste instantie is de focus de primaire mantelzorger. De PIMM-interventie is primair ontwikkeld voor de specialistische GGZ.

Aanpak

De PIMM-interventie is een counselingtraject dat uit drie componenten bestaat: een voorbereiding, de daadwerkelijke counseling en een afronding. De interventie is ontworpen als verpleegkundige interventie en wordt uitgevoerd door een GGZ-verpleegkundige (HBO+/ Msc). In de praktijk blijkt dat ook andere hulpverleners zoals psychologen de interventie prettig vinden in gebruik. In de voorbereiding vindt een assessment van de leefwereld van de naaste plaats om zo de precieze ondersteuningsbehoefte te onderzoeken.

Materiaal

De handleiding van de PIMM-interventie is vrij verkrijgbaar via www.expertisecentrummantelzorg.nl/em/pimm.html en www.Invoormantelzorg.nl en www.mantelzorgjouwzorg.nl. Tevens zijn er twee trainingen ontwikkeld; een train-de-trainer training en een methodiektraining. Tijdens de counseling kunnen de GGZ-verpleegkundige en de naaste gebruik maken van een aantal hulpmiddelen. Deze staan beschreven in de reader. De welzijnsmeter waar de naaste in een van de eerste

gesprekken gebruik van kan maken is te vinden op www.mantelzorgpsychiatrie.nl. De medewerker die werkzaam is in een GGZ-instelling aangesloten bij het EHealth platform van Karify kan gebruik maken van een blended EHealth module PIMM. In deze module zijn achtergronden van PIMM beschreven, worden opdrachten aangeboden en kunnen filmpjes bekeken worden waarin de verschillende componenten van PIMM -interventie toegelicht worden.

Onderbouwing

De PIMM-interventie is gebaseerd op de Interpersoonlijke counseling (IPC) (Weissman et al.1993) en veronderstelt dat het ondersteunen van naasten middels een counselingtraject bijdraagt aan het verbeteren van het psychosociaal welbevinden van de mantelzorger en het optimaliseren van het interpersoonlijk functioneren met de cliënt. De PIMM-interventie richt zich op het vergroten van kennis over de psychiatrische problematiek van de patient en de mogelijke gevolgen voor de naaste, het beter leren (ver)dragen van verliezen door de gevolgen van de psychiatrische ziekte, het leren om hulp en steun te zoeken bij anderen en het tegengaan van entrapment en uitputting. Hiermee wordt de naaste weer regisseur van zijn/haar leven, wordt de relatie met de cliënt verbeterd en kan men het verdriet dat bij het mantelzorgen hoort, beter aan. Door het verhaal van de naaste centraal te stellen, kan deze tijdens het traject werken aan het herstellen van zijn/haar identiteit.

Onderzoek

De interventie wordt onderbouwd door een promotieonderzoek van MI Zegwaard (2017) (ZonMw 60-60110-98-204). In dit promotietraject is met behulp van een literatuur review en diepte-interviews onder naasten allereerst de ondersteuningsbehoefte van deze naasten in kaart gebracht. Vervolgens is een studie verricht naar de inhoud van de ondersteuning van GGZ-verpleegkundigen aan familie en naasten van cliënten in hun dagelijks werk. Met behulp van de bevindingen uit deze studies zijn verschillende evidence based methoden gekozen waarmee tegemoet gekomen kan worden aan de ondersteuningsbehoefte van de naaste. Aansluitend is de interventie in een pilotstudie uitgetoet. Uit deze pilot blijkt dat de interventie bij de naaste leidt tot meer eigen regie, meer zelfvertrouwen en hoop dat de toekomst er wat anders uit zal zien. De vertrouwensrelatie met de GGZ-verpleegkundige blijkt daarbij een essentiële voorwaarde voor het uiteindelijke rendement van de interventie. Door deelname aan de pilot hebben de deelnemers meer inzicht gekregen in hun situatie, de eigen behoeften en het eigen handelen. Tevens hebben zij geoefend met ander gedrag.

Bron: <https://erkendeinterventiesggz.trimbos.nl/erkende-interventies/pimm>